

JURBARKO NAUJAMIESČIO PROGIMNAZIJOS

POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Poveikio priemonėmis siekiama padėti progimnazijos darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti progimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

2. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarka (toliau – Tvarka) nustato galimas taikyti poveikio priemonės netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo progimnazijoje sąlygas.

3. Vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti progimnazijoje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurie kelia pavojų asmens saugumui ir (ar) sveikatai ir nėra reikalingi ugdymo procesui.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymo(si) procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą, mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – progimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję progimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymą(si) kitoje progimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

II. POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

4. Progimnazijos darbuotojas, esant Tvarkoje nustatytoms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti progimnazijos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

4.1. Pakeisti mokinio ugdymosi vietą (laikinais atskirti mokinį nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje progimnazijos patalpoje (progimnazijos direktoriaus įgalioto asmens (socialinio pedagogo) nuožiūra) arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą).

4.1.1. Ugdymosi vietos pakeitimas taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

4.1.2. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas socialinio pedagogo arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba (socialinio pedagogo, specialiojo pedagogo, psichologo).

4.1.3. Mokinio ugdymosi vieta pakeičiama ne ilgesnei kaip ši sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų.

4.2. Paskambinti ir iškviešti progimnazijos direktoriaus įgaliotą atstovą (socialinį pedagogą) ar (ir) budintį progimnazijos vadovą.

4.2.1. Iškvieštas progimnazijos direktoriaus įgaliotas atstovas (socialinis pedagogas) ar (ir) budintis progimnazijos vadovas padeda nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

4.2.2. Progimnazijos direktoriaus įgaliotas atstovas (socialinis pedagogas) ar (ir) budintis progimnazijos vadovas tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi proceso galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui(-iams).

4.3. Organizuoti mokinio daiktų patikrinimą.

4.3.1. Jeigu progimnazijos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, progimnazijos darbuotojas iš karto apie tai informuoja progimnazijos direktoriaus įgaliotą atstovą (socialinį pedagogą) ar (ir) budintį progimnazijos vadovą;

4.3.2. Progimnazijos darbuotojas ir (ar) progimnazijos direktoriaus įgaliotas atstovas (socialinis pedagogas) ar (ir) budintis progimnazijos vadovas turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

4.3.3. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du progimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – progimnazijos direktoriaus įgaliotas atstovas (socialinis pedagogas) ar (ir) progimnazijos vadovas. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai iš karto informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

4.3.4. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo iš karto informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, jie kviečiami atvykti į progimnaziją. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo iš karto informuojama teritorinė policijos įstaiga.

4.3.5. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys yra prižiūrimas progimnazijos direktoriaus įgalioto atstovo (socialinio pedagogo) ar (ir) budinčio progimnazijos vadovo.

4.4. Panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

4.4.1. Progimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

4.4.1.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

4.4.1.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, progimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

4.4.1.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

4.4.1.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius progimnazijos darbuotojo paliepiamus jas nutraukti;

4.4.1.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

4.4.1.6. atskirti mokinį, griaunantį bendrą klasės tvarką ar progimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.).

4.4.2. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti

mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

4.4.3. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

4.4.3.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

4.4.3.2. mokinį vedant už rankos;

4.4.3.3. guodžiant mokinį;

4.4.3.4. pasveikinant mokinį;

4.4.3.5. padedant neįgaliam mokiniui;

4.4.3.6. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;

4.4.3.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

4.4.3.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemones;

4.4.3.9. teikiant pirmąją pagalbą.

4.4.4. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

4.4.4.1. naudojami kaip bausmė;

4.4.4.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

4.4.4.3. naudojami siekiant sukelti mokiniui skausmą;

4.4.4.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

4.4.5. Pagrįstų fizinių veiksnių naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

4.4.6. Progimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksnių panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

5. Taikant Tvarkoje numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.

6. Mokinio ugdymosi vieta pakeičiama ir išskviečiamas progimnazijos direktoriaus įgaliotas atstovas (socialinis pedagogas) ar (ir) budintis progimnazijos vadovas gali būti tik tada, kai mokytojas yra išnaudojęs visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai mokinio elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui.

7. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę iš karto informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

8. Informaciją apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę ir progimnazijos darbuotojo veiksmus mokinio atžvilgiu raštu fiksuoja socialinis pedagogas. Mokytojas ar progimnazijos darbuotojas taip pat raštu pateikia informaciją socialiniam pedagogui, kodėl mokiniui(-iams) reikėjo pritaikyti poveikio priemonę.

9. Progimnazijos darbuotojas, įtaręs, kad mokinys progimnazijoje ar jos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, turi vadovautis Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo aprašu ir laikytis jame nurodytų veiksnių sekos.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Klasių vadovai supažindina pasirašytinai mokinius su poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarka, o tėvus (globėjus, rūpintojus) su šia Tvarka supažindina elektroniniu paštu ar žinute per TAMO dienyną su nuoroda į progimnazijos internetinę svetainę. Tvarka primenama mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) susirinkimų metu.

11. Visi skundai dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo nuodugniai ir operatyviai išnagrinėjami teisės aktų ir progimnazijos veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka.

12. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus progimnazija informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.
 13. Tvarka skelbiama progimnazijos internetinėje svetainėje.
-